



Årsskrift 2022

Vejnavne i Grejs

I år har vi valgt at fortælle historien
om Grejs' udvikling
fra landsby til "forstad."



Sønder Bygade



Nørre Bygade

13

18

E45



Indtil ca. 1960 var Grejs en rigtig landsby. Der var kun 2 gader: Sønder Bygade og Nørre Bygade. Dengang havde gaderne ikke navne, men det var heller ikke nødvendigt, da alle kendte alle, og det gjorde posten naturligvis også. Gårdene lå dengang inde i "byen", som var omkranset af gårdenes marker, som var en blanding af kornmarker, roemarker og græsmarker, hvor kreaturer græssede i sommermånederne.

Og – alle gårdene havde hver sin mødding!

Der var på den tid ved at komme gang i byggeriet overalt i landet, og også i Grejs steg behovet for boliger.



T Lærkevænget



En meget driftig mand, Kaj Vandal Laursen, etablerede sig som murermester og satte gang i udbygningen af Grejs. Omkring 1959 solgte Gunnar Mikkelsen noget af jorden fra sin gård på Nørre Bygade 4 til Kaj Vandal, og her byggede han Nørre Bygade 2 og 8 samt Lærkevænget, og i 1962 kom Bakkekrogen til.



Omkring 1964 opkøbte Kaj Vandal Laursen jorden, der hørte til Lars Larsens ejendom, som lå ved siden af Borgergården. I dag er der kun stuehuset tilbage.

Denne jord blev bebygget og blev derved til Havrebakken og Rugbakken. Havrebakken er tilsluttet østsiden af Holtumvej og forløber i en hesteskobue rundt til Holtumvej igen og i midten ligger Rugbakken.



Overfor Rugbakken ligger Birkemosen og lidt sydligere ligger Tofteager.



Senere er Søager kommet til.

Jorden, hvorpå disse tre bebyggelser blev bygget, var tidligere landbrugsjord, som førhen tilhørte "Hjørnegården", der ligger på Nørre Bygade 21.



Midt i 1960'erne købte Kaj Vandal ejendommen Nørre Bygade 10. Bebyggelsen, hvor der blev plads til 15 huse, fik navnet Vinkelager. Ejendommen blev ombygget til et autoværksted, som også havde egen benzinstander.



Holtumvej går fra rundkørslen forbi Grejs Kirke til Holtum By.



Bindeleddet, som navnet siger, går fra Grejs Bakke og til Vestermarksvej. I 1967 blev de 3 grunde her udstykket fra Bakkegården.



I 1970 køber Tørring Uldum Kommune, som Grejs dengang var del af, jorden, som hørte til Bakkegården af Hans Pedersen. Her blev der bygget 27 huse og anlagt en sportsplads, og vejen blev kaldt Vesterbakken.



1973 og 1974 blev Græsvænget udstykket fra Herman Hansens gård, Keglekærvej 65.



Karl Buchs Vænget er udstykket fra "Hovgård". Det var her, at Lejerbo opførte 12 mindre huse.



1988 solgte Karl Buch resten af jorden fra "Hovgård" til Vejle Kommune (som Grejs nu er del af). Det blev til udstykningen "Hovgårdsvej", som består af ca. 40 huse og nogle storparceller.



Keglekærvej var i 1800-tallet kun en grusvej. Næsten alle gårde i Grejs havde en mose-lod, hvor der blev gravet tørv og lavet hø både under første og anden verdenskrig. Keglekærvej var også eneste vej fra Grejs til Vejle Nørremark.



1990 købte Vejle Kommune jorden fra Keglekærvej 61 (nu rideskolen) og udstykkede 12 storparceller, det blev kaldt Keglebakken.



Møllehusvej starter ved Møllehusvej 2. Der lå kroen ca. 1875 før bygningen blev til Brugsens 2. butik. Vejen var den eneste forbindelse fra Grejs til Grejs Mølle i Grejsdalen. Vejen ned til Grejs Mølle gik inde i skoven, og alle Grejs bønder brugte denne vej, når de skulle til Korn og Valsemøllen, hvor de fik malet deres korn til mel og gryn. Grejsdalsvej blev først anlagt som grusvej i 1880'erne.



Jernbanen kom til Grejs i 1894-97. "Banebisserne", der var med til at bygge banen, var flittige gæster på kroen i Grejs. Derfor var kromanden så interesseret i at få en ordentlig vej til Grejs, at han skænkede jord til det, vi i dag kender som Grejs Bakke. Før var der kun en sti ned til Grejs Mølle, og Grejs Bakke var grusvej langt op i 1940'erne.



Før kommunesammenlægningen, hvor Grejs valgte at slutte sig til Vejle, hed vejen Skovgade, men da der ikke må være 2 gader med det navn under samme postnummer, blev navnet ændret til Skovvænget. 1995 blev der anlagt en ny vej fra Grejs Bakke til Skovvænget, og den blev tidligere forbindelse til Grejsdalsvej blev nedlagt.



Bakkevænget blev i midten af 1980'erne udstykket fra gården "Høgholt" Bakkevænget 6.



Vestermarksvej går fra nr. 1 til 13, og ved nr. 15 deler vejen sig og går videre til nr.17-19-20-22 og op igennem Højgård skov til Højgårdvej. Før 1600-tallet var der nede ved Fruens Møllested et vadested i bækken. I 1905 blev der bygget en bro, som proprietæren på Højgård skænkede murstenene til. Højere oppe ad bakken støder vi på Kirkestien, som ligger der den dag i dag.

Oprindeligt var Vestermarksvej kun en grusvej, og alle lodsejere i Grejs havde vej-ret til skoven, mod at man selv skulle vedligeholde vejen. Derfor var vejens tilstand ofte meget dårlig! Udgifterne blev fordelt på brugerne alt efter, hvor mange tdl. Skov, man ejede.

I 1914 kom der ny ejer på Sønderskovgård, som er den sidste gård før skoven. Han ændrede aftalen, sådan at han overtog vedligeholdelsen af vejen, mod at brugerne betalte penge til grus - igen afstemt efter, hvor mange tdl. Skov, man ejede.

Vejpligtige Skovejere af Grejs Vesterskov.

John Larsen		10 Fm.
Liver Petersen		12 3/4 Fm.
- P. Logaard	5 3/4 Td. Ld.	13 1/2 Fm.
- Herman Hansen		
- Høveden Hansen	6 Td. Ld.	6 Fm.
- Hans Olfendrup	2 Td. Ld.	3 Fm.
Præsteboligerne	1 1/2 Td. Ld.	20 Fm.
Olaus Thomsen	9 Td. Ld.	13 1/2 Fm.
- Marinus Olsen	6 Td. Ld.	10 1/2 Fm.
- Viggo Kristensen	4 Td. Ld.	6 Fm.
- Skild Thomsen	1 1/2 Td. Ld.	6 Fm.
- Jens Thomsen	2 1/2 Td. Ld.	6 Fm.
- Thor Klausen	2 1/2 Td. Ld.	5 Fm.
- Hans Jensen	2 Td. Ld.	5 Fm.
- Jens Jensen	2 Td. Ld.	5 Fm.
- P. Jensen	2 Td. Ld.	5 Fm.
- Jakob Rasmussen	2 Td. Ld.	5 Fm.

2 1/4 Fm. per Td. Ld. Skov.

Kopi af liste over
"Vejpligtige
Skovejere af
Grejs
Vesterskov."
Med andre ord:
liste over dem,
der skulle være
med til betale for
vejens
vedligeholdelse.

Damgårdshaven

Først på Vestermarksvej ligger branddammen, og lige derefter lå den gamle præstebolig Vestermarksvej 12, og derefter den "nye" præstebolig Vestermarksvej 12a. Bag præsteboligerne (på en del af præsteboligernes jordtilliggende) blev der i 2007 opført rækkehuse, som først var andelsboliger, men senere blev solgt til et boligselskab til udlejning.

I 2012 byggede "Lejerbo" 20 lejeboliger bag Store Damgård. Vejen, der løber gennem hele bebyggelsen, hedder "Damgårdshaven", og bebyggelsen fik navnet "Damgårdsparken".

Grejsbjergvej 30-32 & 33

Ved branddammen starter Grejsbjergvej, som før var en markvej til gården "Lille Damgård". Nu er der bygget andelsboliger på begge sider af vejen, som fortsætter ud af byen og gennemskæres af Præstebakken. Vejen fortsætter indtil numrene 30-32 og 33, hvor vejen ender.

Enghaven



Midt på Sønder Bygade lå gården "Sønderbygård". Som nærmeste nabo til gården havde man allerede i 1969 bygget Grejs' første vuggestue/børnehave "Paddehatten". I 2004 blev gården revet ned, og en ny og større vuggestue/børnehave blev opført på grunden.

I modsætning til mange mindre byer har Grejs været opmærksom på behovet for forskellige boligformer. Det ses blandt andet her på Enghaven, der meget fremsynet blev bebygget med andelsboliger.

Præstebakken



Præstebakken går fra Holtumvej til Vestermarksvej. Jorden til hele udstykningen kommer fra "Hjørnegården" Nørre Bygade 21 og "Vesterbygård", Vestermarksvej 14.

Jens Ussings Vej



Vejen er opkaldt efter Jens Ussing, der var præst fra 1727-1769, og om hvem der siges, at han var i et så: "formedelst uforsvarligt og ufornuftigt forhold imod sin øvrighed og menighed", at han fik tilhold om at tage en kapellan til at overtage nogle af de kirkelige handlinger. En af kapellanerne var Peder Borch, som senere blev ansat som ny præst i sognet.

Peder Borchs Vej



Peder Borch var præst fra 1770-1777, og kort før sin død fik han opført et nyt stuehus til præstegården.

Niels Bisteds Vej



Niels Bisted var præst fra 1777-1810.



H.C. Monrad var præst fra 1811-1823.

H.C. Monrad havde, under sit ophold i Afrika fra 1805-1809, udgivet en bog om Guineakysten og dens indbyggere og om de danske kolonier på denne kyst.

Da den nye Grejs Kirke blev opført, valgte man at bevare mindestenen over H.C. Monrads to døde børn, idet man indsatte denne i kirkens østvæg.

“ Her slumrer Børnene

Marie Antonette Monrad 20.05.1813-01.10.1818 og

Kristian Ferdinand Monrad 24.10.1814-27.10.1814

Guds Rige hører Saadanne til”

Grejs lige nu!

Da husene på de sidste udstykninger endnu er på tegnebrættet eller kun delvist påbegyndt, er der endnu ikke opsat vejskilte, så billeder bliver der ingen af, men en lille smule kan vi fortælle

Degnesvinget er den nye udstykning fra Vesterbygård på Vestermarksvej 14.

Provstevejen er også udstykket fra Vesterbygård.

Har du efter endt læsning lyst til at vide mere om Grejs´ historie, kan du besøge vores hjemmeside www.grejs.dk, hvor du kan dykke ned i andre dele af Grejs´ historie.

God fornøjelse!



Åbningstider:

Hver mandag fra kl. 14-16 ikke helligdage og skoleferier.

Med venlig hilsen bestyrelsen

Bestyrelsesmedlemmer

Formand	Karen Steenbjerg Hansen 2049 6937 Havrebakken 22
Sekretær	Elisabeth Poulsen 2266 2661 Havrebakken 15
Kasserer	Niels Jørn Jeppesen 2076 2127 Viborg Hovedvej 15
Medlem	Lis Madsen 2894 0915 Vestermarksvej 11
Medlem	Inger Marie Larsen 2920 3522 Vestermarksvej 15
Medlem	Axel Nørr 2275 7485 Rugbakken 1
Suppleant	Maren Blom Ringvejen 35, 7300 Jelling

Kontingent

Kr. 100,- pr. husstand - kr. 50,- for enlige

Netbank

Konto 9560 6130581380

MobilePay

46758

Husk altid afsender ved overførsler!